

दृ॒ह्युत आगस्त्यः। पवमानः सोमः। गायत्री।

पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे। मरुद्भ्यो वायवे मदः ॥ ९.०२५.०१

दक्षसाधनः- सामर्थ्यसाधकः। मदः- तृप्तिकरः सन्। हरे- हे आकर्षक सोम। वायवे- प्राणाय।

मरुद्भ्यः- प्राणविभागेभ्यः। देवेभ्यः। पीतये- अनुभूतये। पवस्व- क्षर ॥१॥

पवमान धिया हितोऽभि योनिं कनिकदत्। धर्मणा वायुमा विश ॥ ९.०२५.०२

पवमान- पूयमान। धिया- चित्तधारणाशक्त्या। हितः- अन्तर्निहितः। योनिम्- सर्वबीजमात्मानम्।

अभि- आभिमुख्येन। कनिकदत्- शब्दितवानुपदिष्टवानिति भावः। धर्मणा- स्वधर्मेण। वायुम्- प्राणम्। आ विश। प्राणोपासने तद्रसास्वादनं भवत्विति भावः ॥२॥

सं देवैः शोभते वृषा कविर्योनावधि प्रियः। वृत्रहा देववीतमः ॥ ९.०२५.०३

वृत्रहा- आवरणनाशकः। देववीतमः- द्योतनशक्तिभिरनुभूयमानः। वृषा- वर्षकः। कविः- क्रान्तदर्शी। प्रियः। देवैः- द्योतनशक्तिभिः। योनावधि- स्वबीजे आत्मनि। सम्- सम्यक्। शोभते- प्रकाशते ॥३॥

विश्वा रूपाण्या विशन्पुनानो याति हर्यतः। यत्रामृतास आसते ॥ ९.०२५.०४

यत्र- यस्मिन् दिव्यसदने। अमृतासः- अमृताः। आसते- सन्ति। तत्स्थानम्। हर्यतः- कमनीयः।

पुनानः- पूयमानः सोमः। याति- गच्छति। विश्वा रूपाणि- सर्वेषु रूपेषु च। आविशत्- विवेश ॥४॥

अरुषो जनयन्गिरः सोमः पवत आयुषक्। इन्द्रं गच्छन्कविक्रतुः ॥ ९.०२५.०५

अरुषः- रोचमानः । सोमः- रसः । आयुषक्- अनुषक्तं यथा भवति तथा । कविक्रतुः- अग्निभूतः
क्रान्तदर्शिनां सङ्कल्पभूतः । इन्द्रम्- परमेश्वरम् । गच्छन् । गिरः- मन्त्रान् । जनयन्- सृजन् । पवते-
क्षरति ॥५॥

आ पवस्व मदिन्तम पवित्रं धारया कवे । अर्कस्य योनिमासदम् ॥ ९.०२५.०६

अर्कस्य- मन्त्रस्य । योनिम्- मूलं हृदयस्थानम् । आसदम्- प्राप्तुम् । मदिन्तम- अतिशयेन
तोषकर । कवे- क्रान्तदर्शिन् । धारया । पवित्रम्- शुद्धं प्रतीकं कलशं वा । आ- आभिमुख्येन ।
पवस्व- क्षर ॥६॥